

KRISTENDOMSUNDERVISNING / RELIGION

Formål

Kristendomsundervisningen skal gives i overensstemmelse med folkekirkens evangelisk-lutherske lære. Den har til formål gennem et levende og interessevækkende arbejde med stoffet at udvikle børnenes religiøse anlæg og deres sans for etiske og kristelige værdier ved efterhånden at give

dem et sikkert og for deres alderstrin afpasset kendskab til den kristne lære, som den fremtræder i evangelierne. I tilknytning hertil fremdrages træk fra den bibelske historie i Det gamle Testamente, og der gives børnene et udblik over kristendommens historie gennem tiderne.

Indhold og omfang

Undervisningen omfatter følgende stof:

- Bibelske beretninger (bibeltekster).
- Troslære.
- Kirkehistorie og kirkekundskab med tilhørende discipliner.
- Salmer.

Af dette stof bør *de bibelske beretninger* (bibelteksterne), *troslæren* og *salmerne* være undervisningens hovedsag i 1.—7. skoleår, idet disse områder udgør det nødvendige grundlag for en evangelisk-luthersk kristendomsopfattelse og for forståelsen af fagets øvrige sider.

1.-7. skoleår.

1.-3. skoleår.

Enkeltfortællinger.

I disse klasser lægges hovedvægten på lærerens fortælling og samtale med børnene. Der samtales også om højtiderne jul, påske og pinse og i tilknytning til stoffet om fadervor, og en del salmer og bibelhistoriske sange gennemgås og synges.

Hovedsagen i undervisningen er *børnenes umiddelbare møde med de mest letfattede bibelske beretninger* fra både GT

og NT. Lærerens *fortælling* og *samtale* med børnene, afpasset efter deres enkle og umiddelbare forestillingsverden, må være arbejdets væsentligste faktor. Der tilstræbes ikke forståelse af stoffets kronologiske sammenhæng, som småbørn erfaringsmæssigt ikke har sans for. Derfor giver planen mulighed for at tage det ønskelige med af både gammeltestamentligt og nytestamentligt stof i hvert af de 3 skoleår. Uden at der er tale om nogen egentlig behandling

af troslærestoffet, stilles børnene rent umiddelbart og konstaterende over for grundelementer i troslæren som f. eks. *de 10 bud* og *fadervor*.

Eksempelvis kan med henblik på fortællingernes egnethed for de forskellige alderstrin opstilles følgende forslag:

1. skoleår.

GI. Test.: Skabelsen, Adam og Eva, Kain og Abel, Abraham, Isak, Jakob og Josef.

Ny Test.: Johannes Døber, Marias bebudelse, Jesu fødsel og barndom. Et udvalg af lette beretninger og lignelser, f. eks. Jesus velsigner de små børn (barnedåben), Zakæus, den barmhjertige samaritan, den fortabte søn, brylluppet i Kana, Jairus' datter., enkens søn.

2. skoleår.

GI. Test.: Moses og udfrielsen af Ægypten, lovgivningen på Sinai (de 10 bud), israelitterne erobrer Kanaan, dommerne (Gideon til Samuel).

Ny Test.: Jesu apostle, Marta og Maria. Nogle underer og lignelser, f. eks. bispisningen i ørkenen, Jesus stiller stormen på søen, den lamme, høvedsmandens tjener, Lazarus' opvækkelse, den rige bonde, den gældbundne tjener, den rige mand og Lazarus, arbejderne i vingården, enkens skærv, Jesus lærer disciplene at bede.

3. skoleår.

GI. Test.: Saul, David, Salomo, rigets deling, Elias, Elisa, bortførelsen og hjemkomsten fra Babylon.

Ny Test.: Et udvalg af beretninger og lignelser., f. eks. Jesu indtog i Jerusalem, Jesu korsfæstelse og opstandelse, Jesu himmelfart, sædemanden, rajgræsset blandt hveden, den store nadver, de betroede talenter, det tabte får, den tabte drakme, perlen, den gode hyrde.

4. og 5. skoleår.

Bibelhistorie i sammenhæng.

Stoffet gennemgås på grundlag af en bibelhistorie, gerne suppleret med læsning af lettere bibeltekster. I disse klasser samtales om kirkeåret og vor gudstjeneste, ligesom der gennemgås en del salmer og bibelhistoriske sange.

4. skoleår.

Det gamle Testamente i sammenhæng. Herunder gennemgås Israels skikke og gudsdyrkelse samt de 10 bud og nogle af de mest kendte Messias-profetier.

5. skoleår.

Det ny Testamente til og med Jesu opstandelse. Herunder samtale om trosbekendelsen, nadverens indstiftelsesord og dåbsbefalingen.

Formålet med undervisningen i 4.-5. skoleår er med en bibelhistorie som grundlag at skabe *helhed og sammenhæng* i det stof, der på småbørnstrinnet havde brudstykkeagtig karakter, og i øvrigt at udvide det. Med dette for øje skønnes det hensigtsmæssigt at henlægge GT som et samlet hele til 4. skoleår og NT til 5. skoleår. Mens den tilstræbte sammenhæng for GTs vedkommende må være af *historisk-kronologisk* art, må den for NTs vedkommende bestå dels i *den ydre historiske ramme om Jesu liv* (fra fødsel til og med opstandelsen), dels i en fremhæven af *centrale træk i hans virke og forkyndelse* (i. eks. opgør med den farisæiske lovreligion, hans forhold til de ringeagtede i samfundet, hans barmhjertighedsgerninger og hans Gudsriges-forkyndelse gennem lignelserne). Med henblik på det sidste vil det være formålstjenligt at opdele det nytestamentlige stof i emnegrupper i stedet for at lade børnene møde de enkelte beretninger i en tilsyneladende tilfældig sammenhæng. Det tilrådes som overgang mellem GT og NT at

gennemgå de mest kendte Messias-profe-
tier. Troslærestoffet gøres ikke til genstand
for egentlig gennemgang.

6. og 7. skoleår.

Bibelhistorie, bibellæsning og troslære.

Hovedsigtet for arbejdet i disse skoleår
skal være en belysning af troslæren efter
Luthers lille katekismus: de tre trosartikler,
de 10 bud, fadervor, dåben og nadveren.
Alt stof i troslæren belyses ud fra tekster
såvel fra Det gamle som fra Det ny Testa-
mente samt ved skikkelser fra kirkens hi-
storie.

Undervisningen kan eksempelvis anlæg-
ges efter følgende hovedlinje:

6. skoleår.

Det ny Testamente efter opstandelsen til og
med pinsedag.

Kirkebygningen gennem tiderne.

Gudstjenesten, herunder dåb og nadver.

Gennemgang af 1. trosartikel (Gud som
skaberen og faderen).

2. trosartikel (Jesus som Guds søn, Je-

sus som menneske og forbillede (Jesus som
frelser), de 10 bud og fadervor.

Nogle salmer.

7. skoleår.

Apostlenes gerninger i uddrag, betydelige
skikkelser fra kirke- og missionshistorien
og i tilslutning hertil gennemgang af 3.
trosartikel.

Nogle salmer. Desuden orienteres ele-
verne i Den danske Salmebog.

Hovedvægten lægges i 6. og 7. skoleår
på *forståelsen af grundelementerne i tros-
læren*, dvs. hovedstykkerne i Luthers **lille**
katekismus: de tre trosartikler, de 10 bud,
fadervor, dåbsbefalingen og nadverindstif-
telsen. Mens de bibelske beretninger på de
foregående alderstrin var det primære, bli-
ver det her troslærestoffet. Det bør danne
rammen om arbejdet, mens det bibelhisto-
riske stof tjener til at udfylde denne rame.
Således opnås, at det tidligere læste
bibelhistoriske stof, der her må udvides
gennem anvendelse af en fyldigere bog og
gennem bibellæsning, nu ses i en ny og
større sammenhæng.

8. og 9. klasse.

8. klasse.

Folkekirken styre, liv og arbejde, herun-
der de vigtigste kirkelige retninger og ydre
mission; betydelige kristne personligheder.

Frikirker og sekter.

Uddrag af Paulus' breve.

Nogle salmer.

9. klasse.

Bibelsyn (herunder Bibelens tilblivelse og
de arkæologiske fund). I forbindelse her-
med vil det være naturligt at læse bibelske
tekster. Frie samtaler, hvori inddrages træk
af kirkens historie. Nogle salmer.

Eleverne i 8. og 9. klasse stilles over for
et helt nyt stof, der danner en naturlig for-
længelse af det tidligere gennemgåede.

Folkekirken aktuelle situation og dens ar-
bejde i videste forstand belyses. Eleverne
gøres bekendt med nogle fremmede religio-
ner. Gennem det kirke- og missionshisto-
riske stof tilstræbes ikke egentlig historisk
oversigt. Hovedvægten bør lægges på skil-
dringen af den enkelte skikkelse eller epi-
sode, evt. i tilknytning til fagets øvrige
discipliner.

Sammenfattende kan det siges, at hoved-
formålet er at uddybe forståelsen af det
forud tilegnede stof og — med relation til
divergerende kristendomsopfattelser og an-
dre religioner - at *se det i en større sam-
menhæng*.

Eleverne gøres fortrolige med Den dan-
ske Salmebog gennem orientering.

Realafdelingen.

I henhold til normaltimeplanen tillægges der religionsundervisningen en time i henholdsvis 1. og 3. realklasse. På grundlag heraf opstilles følgende forslag:

1. realklasse.

Folkekirkens styre, liv og arbejde, herunder de vigtigste kirkelige retninger og ydre mission; betydelige kristne personligheder.

Frikirker og sekter.

Uddrag af Paulus' breve.

Nogle salmer.

3. realklasse.

Nogle fremmede religioner. Jødedommen, herunder sionismen og det nye Israel.

Bibelsyn, herunder Bibelens tilblivelse og de arkæologiske fund.

Frie samtaler, hvori inddrages træk fra kirkens historie, ligesom man kan vise eleverne, hvordan væsentlige spørgsmål betragtes forskelligt af kristne tilhørende forskellige trossamfund (ikke mindst katolicismen og lutherdommen).

Nogle salmer.

Til stoffordelingsplanen bemærkes: De anførte emner for 3. realklasse foreslås gennemgået i 2. realklasse i de skoler, hvor der gives undervisning i 2. i stedet for i 3. realklasse.

For skoler, hvor undervisningen i religion gives i alle realafdelingens klasser, foreslås følgende emner i 2. realklasse:

Samtale om forskelle og lighedspunkter mellem katolicisme og lutherdom.

Kristendomsopfattelse hos Paulus ud fra hans liv og uddrag af hans breve. Bibelsyn, herunder Bibelens tilblivelse og de arkæologiske fund.

Nogle salmer.

Har eleverne fået gennemgået det under 2. realklasse anførte stof, udgår af 3. realklasse det tidligere behandlede, og det øvrige, navnlig de frie samtaler, udvides tilsvarende.

Planen for realafdelingen er en parallel til planen for 8. og 9. klasse, dog med visse udvidelser. Kun såfremt man har religion også i 2. realklasse, kan der blive mulighed for nøjere at gå ind på forholdet mellem katolicismen og lutherdommen; ellers kan man under de frie samtaler drøfte forskelle og lighedspunkter mellem romersk-katolsk og luthersk syn.

Det foreslås, at man af fremmede religioner især beskæftiger sig med primitive religioner, buddhisme, hinduisme og muhammedanisme. Jødedommen behandles i aktuel relation til staten Israel og de dertil knyttede bevægelser og problemer, herunder at jødedommen blandt de ikke-kristne religioner indtager en særstilling.

I forbindelse med gennemgang af Bibelens tilblivelseshistorie stilles eleverne over for en åben og for deres modenheds- og udviklingstrin passende overvejelse af forskellige bibelsyn.

Metoder og hjælpemidler

Anvendelse af de forskellige metoder og hjælpemidler må som noget væsentligt tilsigte at gøre undervisningen interessebetonet og levende. I samme grad, som børnene drages ind i arbejdet, vil de tillige tilegne sig det kundskabsgrundlag, som man tidligere søgte opnået gennem en stærk beto-

ning af den rene udenadslæren - en metode, der ofte havde uheldige følger for børnenes indstilling til faget som helhed.

I den obligatoriske hovedskole (1.—7. skoleår), hvor hovedvægten lægges på de bibelske beretninger, tros lærestoffet og salmerne, må lærerens fortælling spille en af-

gørende rolle i stoffets gennemgang. De bøger, der anvendes, bør kun undtagelsesvis benyttes til højtlesning på klassen.

Bibellæsning bør anvendes som supplement til de bibelhistoriske fremstillinger med det formål dels at give børnene en grundlæggende orientering i brug af selve Bibelen, dels at stille dem over for teksterne eget sprog. Det må anbefales at benytte tekster, der, både hvad indhold og sprog angår, er umiddelbart tilgængelige (f. eks. lignelser og beretninger).

Troslærestoffet bør ikke gennemgås som et isoleret fagområde, men i nøje tilknytning til det bibelske stof, således at det placeres de steder i undervisningen, hvor det historisk og idémæssigt hører hjemme. Således bør f. eks. de 10 bud gennemgås i tilknytning til det gammeltestamentlige stof, mens dåbsbefalingen og trosbekendelsens led kan knyttes til pinsen og den første menighed, hvor dåben i den treenige Guds navn historisk og naturligt har sin plads.

På de højere klassetrin (8. og 9. klasse, 1.-3. realklasse), hvor stoffet er af en anden karakter end på de foregående klassetrin, bør gennemgangen i størst muligt omfang bygge på *selvstændige arbejdsopgaver* (gruppearbejde, elevforedrag m. v.) og *frie klassesamtaler* med det foreliggende bogmateriale som grundlag. Som supplement hertil bør indgå *ekskursioner* til kirken og

institutioner af social og kulturel art, der har tilknytning til kirken.

Det gælder på alle klassetrin, at anvendelsen af *supplerende litteratur* uddyber barnets forståelse. Her tænkes ikke blot på litteratur af faglig, men også af skønlitterær art. Også legender kan undertiden anvendes med fordel.

Skoleradioens udsendelser har i denne forbindelse deres naturlige placering. Det bør endvidere overvejes at anvende *båndoptager*, fortrinsvis af arbejdsgrupper i de højere klasser, f. eks. til dramatiseringer eller lydbilleder (gudstjenesten) fra det kirkelige arbejde.

Af andre hjælpemidler kan nævnes: illustrationsmaterialer som film, båndfilm, lysbilleder og flonellograf.

Disse hjælpemidlers supplerende karakter bør fastholdes.

I *salmegennemgangen* bør den sproglige og indholdsmæssige analyse indskrænkes til det mindst mulige. Det er vigtigere at føre børnene ind i en salmes atmosfære og lade dem fornemme dens hovedsigte end at give dem en lang række detaljer i gennemgangen.

Det er endvidere af væsentlig betydning for forståelsen, at salmen har tilknytning til det stof, der på det pågældende tidspunkt er til behandling.